

infobrochure

NCZ

[verwelkoming](#)

[het leerproces](#)

[themavelden](#)

[themaveld 1 - identiteit](#)

[themaveld 2 - vrijzinnig Humanisme](#)

[themaveld 3 - samenleven, democratie & burgerschap](#)

[themaveld 4 - een waaijer van levensbeschouwingen: identiteit in dialoog](#)

[themaveld 5 - economie](#)

[themaveld 6 - wetenschap](#)

[themaveld 7- milieu en ethiek](#)

[themaveld 8 - kunst](#)

[themaveld 9 - communicatie en media](#)

[themabundels](#)

[eerste graad](#)

[tweede graad](#)

[derde graad](#)

[projecten](#)

[feesten en activiteiten](#)

[zedenleerfeest of de kinderfuif - op een zaterdag in maart](#)

[lentefeest - een weekend in juni](#)

[weekend n.a.v. het Feest van de Vrijzinnige Jeugd](#)

[Vrijgezind - HWV Sint-Niklaas](#)

[communicatie ouders](#)

[de infoavond in het begin van het schooljaar](#)

[de oudercontacten doorheen het schooljaar](#)

[tot slot](#)

verwelkoming

Beste ouder(s), beste lezer,

Uw zoon of dochter staat aan het begin van of zit in het basisonderwijs en kan vanaf nu, gedurende 2 lesuren per week, niet-confessionele zedenleer (NCZ) volgen.

In deze brochure vindt u meer informatie over de inhoud en het verloop van de lessen in de zedenleerklas. Tevens worden alle themavelden en thema's, die gedurende de 6 leerjaren NCZ aan bod zullen komen, kort overlopen, zodat u ook daar een betere kijk op krijgt.

Hopelijk kunnen wij u hiermee van dienst zijn. Alvast bedankt voor het vertrouwen!

het leerproces

In de lessen moraal worden de leerlingen begeleid op hun weg naar volwassenheid...

- Door te onderzoeken en te ontdekken leren ze vrij en zelfstandig denken en handelen om op die manier te komen tot een zo groot mogelijke persoonlijke autonomie in het leven.
- Door in te gaan tegen de onverschilligheid en het ontwikkelen van betrokkenheid leren de kinderen moreel denken.
- De leerlingen maken zichzelf waarden en normen eigen in een poging om een humane wereld op te bouwen.
- De kinderen zien in dat ze een zekere verantwoordelijkheid hebben tegenover de huidige en de volgende generaties.
- In groeiende mate leren de leerlingen zin te geven aan zichzelf in relatie met anderen, de samenleving, de wereld en de natuur

themavelden

In de lessen NCZ wordt er gedurende de 6 leerjaren van de lagere school gewerkt aan de hand van 9 themavelden die in het leerplan terug te vinden zijn en die telkens nog verder onderverdeeld worden in thema's:

themaveld 1 - identiteit

thema's: een eigen identiteit / gevoelens, gedachten en de uitdrukking ervan / Mijn gezin, mijn familie / Weerbaarheid...

themaveld 2 - vrijzinnig Humanisme

thema's: Lentefeest & Feest van de Vrijzinnige Jeugd / Vrijzinnig Humanistische waarden / Recht op waardig leven / omgaan met verlies, verdriet en dood / vrijheid van gedachten, geweten en levensbeschouwing...

themaveld 3 - samenleven, democratie & burgerschap

thema's: Samenleven, hoe doe je dat? / Kinderrechten / regels, afspraken, wetten, rechten en plichten / Wereldburgerschap / Vredeseducatie...

themaveld 4 - een waaier van levensbeschouwingen: identiteit in dialoog

thema's: gebruiken, symbolen en feesten in diverse culturen en levensbeschouwingen / Leven in een levensbeschouwelijk diverse samenleving ...

themaveld 5 - economie

thema's: kinderarbeid / geld / arbeid - werk / consumeren / vrije tijd ...

themaveld 6 - wetenschap

thema's: Op onderzoek ... / Wat eet ik eigenlijk? / Evolutie / erfelijkheid

themaveld 7 - milieu en ethiek

thema's: mijn leefomgeving / Mens - natuur / Duurzame ontwikkeling / Mens - dier ...

themaveld 8 - kunst

thema's: dromen, verbeelding en fantasie / Geluk – levensvreugde / creatief ...

themaveld 9 - communicatie en media

thema's: mediawijsheid / Sociale media / waarnemen, beelden en beeldvorming ...

themabundels

We kiezen ervoor om in de lessen NCZ te werken met themabundels. Deze worden door ons zorgvuldig samengesteld op basis van het leerplan. Hierdoor kunnen we onze lessen aanpassen aan de noden van de klasgroep en inspelen op de onderwerpen die de kinderen bezig houden. We werken meestal enkele weken rond een bepaald thema en alle werkblaadjes die we hierover invullen zitten dan gebundeld in een themaboekje. We geven hieronder een overzicht van de themabundels per graad:

eerste graad

Wie ben ik? Wat kan ik al? / Mijn gezin / Hoe voel jij je in je pel? (gevoelens) /
Vriendschap en ruzie maken / Geluk en gelukkig zijn / De dieren zijn onze vrienden /
Zorgen voor... / NEE zeggen mag! / Iedereen is uniek / Meneertje Langneus (nieuwsgierig) /
Verliefd zijn / Speelgoed bij ons en elders / Luisteren en kwebbelen / Oorlog en vrede /
Jij bent niet alleen op de wereld! (samen spelen, samenwerken en samen leven) /
Snoep verstandig (gezonde voeding) / Op tijd naar bed, zonder zeuren... waarom? /
Leven in andere landen (andere culturen, andere gewoonten,... leren kennen) /
De 4 seizoenen / Een leugentje om bestwil?! / Mevrouwkje warhoofd /
Voor wat, hoort wat?! / Iedereen schaamt zich wel eens. / ...

tweede graad

Anders zijn / Leven met een handicap / De zintuigen / Kinderarbeid / Klikken of helpen? / Eerlijk duurt het langst / De anderen en ik / Wees wijs met water / Mijn vriend / Ruzieverhalen / Jongens en meisjes op voet van gelijkheid?! / Elk beroep heeft zijn belang / Dromen / Veel verandert met de tijd / Wonen wereldwijd / Veilig op straat / Lepra / Respect voor de natuur / Bedreigde dieren / Pesten / Gevoelens / Keuzes maken / Orde maakt het leven gemakkelijker / Waarom onze ouders ons iets verbieden / “Nee” zeggen tegen volwassenen / Andere levensbeschouwingen / Bijgeloof / Reclame / De Aboriginals / ...

derde graad

Wereldgodsdiensten / Hulporganisaties: Unicef, Artsen zonder grenzen, voedselbanken,... / Afscheid nemen / Discriminatie: Anne Frank / Racisme / Vooroordelen / Vrede / Stelen / Liegen en bedriegen / Vriendschap, liefde en jaloezie / Rijk of arm / De indianen / Pesten / De rechten van het kind / Grondstoffenproblematiek in de derde wereld / Vandalisme / Van Joelfeest tot kerstfeest / Damiaanactie / Een verslaving / Roken / Drugs / Alcohol / Democratie vs. Dictatuur / Verschillende gezinnen / Milieuvervuiling en recyclage / Geboorteceremonies hier en elders / Energie verbruiken en besparen / Regenwouden / ...

projecten

Naast de thema's die we behandelen in de zedenleerklas, zijn er ook nog de projecten van de 'solidaire' school. Samen met de collega's van islam, Protestantse godsdienst en Rooms-Katholieke godsdienst werken we elk jaar een aantal projecten uit:

- "De berenvrienden" (1ste leerjaar) waarin de kinderen kennismaken met de levensbeschouwingen die bij ons op school gevolgd worden, de bijpassende leerkrachten en hun klas;
- Armoede bij ons en elders (2de leerjaar) over de derde en de vierde wereld;
- De Aarde is van waarde! (3de leerjaar) over ontstaansverhalen en zorg dragen voor de natuur;
- 'Heilige' huisjes (4de leerjaar) over de plaats waar mensen met een bepaalde levensbeschouwing elkaar ontmoeten;
- Helden (5de leerjaar) over bijzondere figuren uit de geschiedenis;
- Azur en Asmar (6de leerjaar) over vooroordelen en verdraagzaamheid;
- een project rond de 4de wereld:
werelddag van verzet tegen armoede
- een project rond de 3de wereld:
de Damiaanactie
- De Vlaamse week tegen pesten
- Het project 'geluksvogels' (doorheen de 6 jaren) over waarden, normen, kleine geluksmomentjes, positief denken...
- Burendag
- Dessertenbuffet t.v.v. ex-kindsoldaten
- occasionele projecten zoals cupcakes voor 'Music for life' (Stubru), vriendschapsbandjes voor Haïti (natuurramp), kledinginzameling voor Syrië, Sint-Niklaas = Unicefstad, Ontbijtactie voor het Kinderkankerfonds, ... (Sommige in samenwerking met nog andere collega's)

Tijdens al deze projecten werd al snel duidelijk dat de leerlingen zich hierdoor niet alleen de inhoud van de projecten eigen maken, maar ook inzien dat personen met een verschillende levensbeschouwelijke achtergrond daarom niet erg verschillend hoeven te zijn. Als de leerkrachten het goede voorbeeld geven, zorgt dat automatisch ook voor meer verdraagzaamheid bij de leerlingen, wat we alleen maar kunnen aanmoedigen met het oog op de samenleving.

feesten en activiteiten

De leerkrachten zedenleer uit heel Sint-Niklaas en Sint-Gillis-Waas organiseren samen met de oudervereniging voor moraal, Vrijgezind HV Sint-Niklaas, elk jaar een aantal Vrijzinnige feesten:

het zedenleerfeest of de kinderfuif - op een zaterdag in maart

Aan dit feest kunnen alle zedenleerkinderen deelnemen.

Op het zedenleerfeest kunnen de kinderen drie workshops volgen in "de Zonfabriek": knutselen, koken en nog een 3de workshop. Aan het einde van dit feest is er een receptie met hapjes en drankjes die de kinderen zelf gemaakt hebben, indien mogelijk een demonstratie (bv. Djembé, dans, toneel, ...) en een tentoonstelling van hun kunstwerken.

Tweejaarlijks is er geen zedenleerfeest, maar wel een kinderfuif! We ontvangen een kindvriendelijke DJ in het Bauhaus en die bezorgt de kinderen een onvergetelijke (eerste) fuifervaring. De ouders van alle deelnemers zijn tijdens de fuif ook welkom in het oudercafé.

lentefeest - een weekend in juni

Met dit feest vieren we de 6-7-jarigen (1ste leerjaar), omdat ze in sneltempo "groot" geworden zijn. Ze zijn geen kleuter meer, ze kunnen nu al heel veel dingen zelfstandig (veters knopen, aankleden, fietsen, zwemmen,...) en ze hebben weer een flinke stap richting volwassenheid gezet nu ze kunnen lezen, schrijven en rekenen!

Er wordt een lentefeestuitstap naar "De Sierk" (www.desierk.be) georganiseerd op zaterdag en een Lentefeest met een optreden van de kinderen in de Stadsschouwburg op zondag.

Meer info hieromtrent ontvangt u ten gepaste tijde via het Gimme-kanaal van NC Zedenleer.

weekend n.a.v. het feest van de Vrijzinnige Jeugd

Tijdens dit feest worden de 11-12-jarigen (6de leerjaar) gevierd omdat ze in de puberteit komen, afscheid nemen van de lagere school en starten in een hele nieuwe, secundaire school. Deze overgang in het leven brengt hen opnieuw een stap dichterbij volwassenheid. De kinderen vinden dit doorgaans ook een fantastische afsluiter van 6 zedenleerjaren! We verwelkomen de leerlingen op zaterdagochtend in 'Het verloren bos' (Lokeren), waar we allerlei leuke activiteiten zullen doen en zwaaien hen zondagavond weer uit.

Vrijgezind - HV Sint-Niklaas

In de loop van het schooljaar krijgt u hier de nodige brieven over en kan u ervoor kiezen om uw kind in te schrijven voor de feesten die voor hem/haar georganiseerd worden. Uw kind kan aan de bovenstaande activiteiten deelnemen, maar dit is niet verplicht.

Verder zijn er nog tal van andere vrijzinnige activiteiten zoals sprekersavonden, discussienamiddagen, toneelvoorstellingen,... die georganiseerd worden door de leerkrachten moraal, de oudervereniging voor moraal, het huis van de mens, HV, UVV,...

Heeft u hier interesse voor? Neem dan zeker contact op met een medewerker van 'Het Huis van de Mens', Stationsplein 22, 9100 Sint-Niklaas. U kan daar ook terecht voor het organiseren van allerlei vrijzinnige plechtigheden en een goed gesprek.

Vrijgezind, HV Sint-Niklaas is een organisatie die begaan is met de cursus niet-confessionele zedenleer. Ze kijkt erop toe dat de vrijzinnig-humanistische opvoeding, waaraan in de cursus gewerkt wordt, in de beste omstandigheden kan gebeuren.

Vrijgezind stimuleert de uitbouw van de cursus en ondersteunt de leerkrachten moraal. De organisatie wil ook een band smeden tussen ouders, leerkrachten, leerlingen en sympathisanten.

In elke afdeling van HV worden tal van informatieve, educatieve en recreatieve activiteiten georganiseerd voor kinderen en volwassenen. Ook de lentefeesten en de feesten van de vrijzinnige jeugd voor de leerlingen van 6 en 12 jaar worden door Vrijgezind georganiseerd, net als het zedenleerfeest en de kinderfuif.

De werkgroepen van Vrijgezind komen jaarlijks een aantal keren bij elkaar om al deze activiteiten voor te bereiden en te evalueren. Elke ouder is uiteraard van harte welkom! Indien u beslist om lid te worden van Vrijgezind, komt uw lidmaatschap rechtstreeks ten goede aan de cursus niet-confessionele zedenleer en bovendien steunt u alle afdelingen van HV. Indien u lid wenst te worden van Vrijgezind en/of uw steentje zou willen bijdragen bij de organisatie van de feesten en dergelijke, mag u uw contactgegevens doorgeven aan de zedenleerleerkracht van uw kind. De voorzitter van de oudervereniging zal dan zo snel mogelijk contact met u opnemen.

Neem gerust al eens een kijkje op onze Facebookpagina:

<https://www.facebook.com/VrijgezindHVsintniklaas>

communicatie ouders

Alle brieven en inschrijvingsstrookjes worden door ons gepubliceerd op Gimme. U kan ze steeds terugvinden via het kanaal NC Zedenleer. Doorheen het jaar proberen we ook al eens wat foto's te nemen van de lessen en activiteiten in de zedenleerklas. Deze kan u terugvinden via het kanaal NC Zedenleer foto's. Als u deze twee kanalen op Gimme aanvinkt als volger, blijft u automatisch op de hoogte van alles wat u en uw kind aanbelangt.

Op verschillende momenten in het schooljaar krijgt u de kans om een gesprek te voeren met ons:

de infoavond in het begin van het schooljaar

Tijdens deze avond krijgt u van de klastitularissen meer uitleg over de werking van het leerjaar waar uw kind naartoe gaat. Op deze avond zijn wij ook aanwezig op school, aarzel niet om ons aan te spreken als u vragen heeft.

de oudercontacten doorheen het schooljaar

Op de brief die uw kind meebrengt naar huis vóór een oudercontact is er telkens ruimte voorzien om een gesprek met de zedenleerjuf aan te vragen. Misschien moet het gespreksuur wel wat worden aangepast aangezien wij aan verschillende klasgroepen lesgeven, maar we vinden altijd wel een momentje om de koppen eens bij elkaar te steken.

Verder kan u natuurlijk altijd iets in het agenda van uw kind schrijven of een mail sturen naar lieve.putteman@droomballon.be of kaat.smet@gavertjevier.be. We zullen daar zeker zo snel mogelijk op reageren. U kan ons via deze weg zeker ook om een afspraak vragen.

tussendoor

Vele zaken kunnen en mogen natuurlijk ook gezegd worden op een informeel moment tussendoor. Spreek ons gerust aan als u ons ziet verschijnen. Ook dan kunnen we een afspraak plannen indien nodig.

tot slot

Héél erg bedankt dat u de tijd hebt genomen om deze brochure even door te nemen. We hopen er samen met alle zedenleerkinderen een filosofisch, discussievol en leerrijk schooljaar van te maken!

Met vrijzinnige groeten,

Juf Kaat & Juf Lieve